

De brúsplakken van Jentsje

■■■■ HARJE Lc. 25-9-2021

In de aanloop naar zijn honderdste verjaardag, die Jentsje Popma komende donderdag hoopt te vieren, is er al veel over deze veelzijdige, met de Friese Anjer gelauwerde kunstenaar en zijn werk gescreven. In het boek *Jentsje Popma – kunstenaar met een missie* lezen we over zijn oproep aan collega's om het veranderen de Friese landschap juist wel te schilleren als bijdrage aan een genuanceerd palet. Hij ging hen voor met onder andere 'Rechtshoekig verkaveld productielandschap met koolzaad'. De grote overzichtstentoonstelling in de Grote Kerk is nog tot volgende week zaterdag te zien.

Het boek en de tentoonstelling zijn initiatieven van de Stifting Nijkleaster, die bij Jortwert een bezinningscentrum wil oprichten. Popma heeft in 2015 zijn atelier aan de Potmar-gewal aan de stichting geschonken. Zo'n nieuw klooster is hard nodig, vindt hij: "De wrâld is sadrok. De minsken hawwe in flechtskûle nedich om ta rêst te kommen en har op 'e nij te oriïntearjen", zêl hij daarover in deze krant.

In het nieuwe nummer van het historisch tijdschrift *Leovar* dia schrijft Alex Riemersma, voorzitter van Nijkleaster, over de 'brúsplakken' waar Popma aan zijn rijke oeuvre heeft gewerkt. Voor hij in 1992 naar de twee pandjes aan de Potmar-gewal verhuisde, waar eerder Sjoerd de Vries zijn atelier had, was het zogenaamde Weerklaankasteel aan de Oostersingel (nr. 24) ruim vijftientwintig jaar zijn domicilie.

Toen hij het in 1964 samen met en ook voor zijn jonge collega David van Kam-pen kocht, was de Weerp-klaank al lang afgebroken. Coit torende dit grote voormalige graanpakhuis, dat in 1843 voor schipper Sjou-ke Sijpkess Postma was gebouwd, boven de nietige woninkjes in deze buurt uit, vandaar dat de volksmond van sprak. Het

Op de afbraak en diende na de Tweede Wereldoorlog als cokes-opslag, van het gruis hebben de nieuwe eigenaren nog jaren kunnen genieten. De kunstenaars werden voor drieduizend gulden eigenaar, 'ieder voor de onverdeelde helft', vermeldt de door notaris Hylke Wierda opgemaakte akte. Zij lieten het schuine dak vervangen door een grote glazen overkapping om optimaal te profiteren van het noordlicht. De ruimte was groot genoeg om met meerdere collega's, onder wie Douwe Elias en Murk van Stralen, in groepsverband te schilderen, wat op zaterdag geregeld gebeurde. Samen scharden zij zich dan rond één model, dat scheelde in de kosten.

In 1974 verkocht Van Kampen zijn aandeel aan Popma. Daar hoorde ook het huisje aan de voorzijde, op nr. 22, bij. Op den duur werd het hem te groot, maar hij kon niet eerder verhuizen dan wanneer aan het infomele kettingbeding was voldaan dat er weer een beeldend kunstenaar in zou trekken. Dat is gelukt. Nu woont en werkt Sonja Burgerjon er. In 2012 werd het oude pakhuis mede dankzij die atelierbestemming tot gemeentelijk monument verklaard.

Al ver over de negeentig fietse Jentsje Popma nog dagelijks van zijn woning aan de Verlengde Schrans naar zijn atelier aan de Potmar-gewal. Top op de dag van vandaag prijkt aan de buitenmuur de Hymnsterblom, die hij in 1958 had gemaakt voor de hervormde kweek-school Marténburg aan Achter de Hoven. Toen opvoiger Comenius ging bouwen, zag Popma het zwerk drijven en stelde hij de wandplaatiek veilig. Zij verhuist straks naar het nieuwe klooster.

PIETER DE GROOT
harje.lc@gmail.com

